
האוניברסיטה העברית בירושלים

סילבוס

סוציולוגיה: מושגי יסוד - 3105

תאריך עדכון אחרון 08-08-2017

נקודות זכות באוניברסיטה העברית: 2

תואר: בוגר

היחידה האקדמית שאחראית על הקורס: עבודה סוציאלית

השנה הראשונה בתואר בה ניתן ללמוד את הקורס: 0

סמסטר: סמסטר א'

שפת ההוראה: עברית

קמפוס: הר הצופים

מורה אחראי על הקורס (רכז): ד"ר זהר גזית

דוא"ל של המורה האחראי על הקורס: zohar.gazit@mail.huji.ac.il

שעות קבלה של רכז הקורס: יום ד, 13:30-12:30, חדר 4511 (חברה)

מורי הקורס:

תאור כללי של הקורס:

בקורס זה נערוך היכרות בסיסית עם אופן החשיבה הסוציולוגי באמצעות הצגה של מושגי יסוד, תיאוריות בולטות, מחקרים קלאסיים ועכשוויים ותחומי עיסוק מרכזיים בדיסציפלינה. במהלך השיעורים נבחן את הקשר בין האדם והחברה תוך התייחסות הן לרמת הפרט, בנושאים כגון זהות, גוף ויחסי שארות, והן למוסדות חברתיים ותרבותיים. דגש מיוחד ינתן להיבטים שונים של אי שוויון חברתי.

מטרות הקורס:

מטרות הקורס הן להציג מושגי יסוד בסוציולוגיה, לפתח מיומנויות הבנה וניתוח ולהעשיר את ארגז הכלים המקצועי של הסטודנטיות והסטודנטים.

תוצרי למידה

בסיומו של קורס זה, סטודנטים יהיו מסוגלים:

לזהות תהליכים וכוחות חברתיים; לדון בתיאוריות ומושגים סוציולוגיים שונים וליישם אותם על סוגיות ואירועים בחברה הישראלית.

דרישות נוכחות (%) :

נוכחות בכל השיעורים

שיטת ההוראה בקורס: שיעור פרונטלי

רשימת נושאים / תכנית הלימודים בקורס:

א. פתיחה

1. הפרספקטיבה הסוציולוגית

2. תרבות

3. דרכים שונות לתאר ולנתח את החברה

ב. מושגי יסוד

4. החברה שבאדם - חיברות

5. אדם פוגש אדם - אינטראקציה חברתית בחיי היומיום

6. חברה מול אדם; אדם מול חברה - סטייה, הדרה, אחרות

7. אדם וקבוצה

ג. ריבוד ואי שוויון

8. ריבוד חברתי ומעמד

9. גזע ואתניות

10. מגדר

ד. מבחר תחומי מחקר

11. משפחה
12. הגירה
13. הזדקנות וקשישים
14. מוות

חומר חובה לקריאה:

ברגר, פ"ל (1970). הזמנה לפגישה עם הסוציולוגיה (סוציולוגיה כצורה של תודעה, עמ' 33-60). תל אביב: עם עובד.

אביאלי, נ' (2012). על האש: בשר, כוח, מרחב ולאומיות ביום העצמאות הישראלי. סוציולוגיה ישראלית, יד (1), עמ' 83-109.
דאנדס, א' (1998). לראות, משמע להאמין. בתוך מ' שוקד וש' דשן (עורכים), החוויה הבין-תרבותית (עמ' 31-37). תל-אביב: הוצאת שוקן.

דורקהיים, א' (2006). הכללים של המתודה הסוציולוגית (מהי עובדה חברתית, עמ' 57-66). תל אביב: רסלינג.
מרקס, ק' (1965). כתבי שחרות. תרגום, מבוא והערות: ש' אבינרי (כתבי-יד כלכליים-פילוסופיים, חלק ד: העבודה המנוכרת, עמ' 118-130). מרחביה: ספרית פועלים.

Shamgar-Handelman, L., & Handelman D. (1991). Celebrations of bureaucracy: Birthday parties in Israeli kindergartens. *Ethnology*, 30(4), 293-312.

- Ellison, N., Heino, R., & Gibbs, J. (2006). Managing impressions online: Self-presentation processes in the online dating environment. *Journal of Computer Mediated Communication*, 11, 415-441.

רובין, נ', שמילוביץ, כ', ווייס, מ' (1994). השמן והרזה: טקסי הגדרה אישיים של שינוי זהות אצל שמנים שרוזו לאחר ניתוח לקיצור הקיבה. מגמות, לו, 5-19.
Rosenhan, D. L. (1973). On being sane in insane places. *Science*, 179, 250-258.

Sabar, N. (2002). Kibbutz L.A.: A paradoxical social network. *Journal of Contemporary Ethnography*, 31(1), 68-94.

קרומר-נבו, מ' (2006). נשים בעוני - סיפורי חיים: מגדר, כאב, התנגדות (ההתבגרות, עמ' 116-133). תל אביב: הקיבוץ המאוחד.

בן-אליעזר, א' (2008). "כושי סמבו, בילי-בילי-במבו": כיצד יהודי הופך שחור בארץ המובטחת. בתוך י' שנהב וי' יונה (עורכים), גזענות בישראל (עמ' 130-157). תל אביב: הוצאת הקיבוץ המאוחד.

חסן, מ' (1999). הפוליטיקה של הכבוד: הפטריארכיה, המדינה ורצח נשים בשם כבוד המשפחה. בתוך ד' יזרעאלי ואחרות (עורכות), מין, מגדר ופוליטיקה (עמ' 267-305). תל אביב: הקיבוץ המאוחד.
פרידן, ב' (1975). הבעיה שאין לה שם. בתוך ר' שלף ואחרות (עורכות), אישה, נשים, נשיות (עמ' 132-143). תל אביב: התנועה הפמיניסטית בישראל.

דונת, א' (2010). פרו-נטליזם סדוק: נרטיבים של הולדה ואי-הולדה בישראל. סוציולוגיה ישראלית,

Katriel, T. (2011). *The rhetoric of rescue: "Salvage immigration" narratives in Israeli culture*. In R. S. Boustan, O. Kosansky, & M. Rustow (Eds.) *Jewish studies at the crossroads of anthropology and history: Authority, Diaspora, Tradition* (pp. 185-203). Philadelphia: University of Pennsylvania Press.

גמליאל, ט' (2007). ערכו של 'ביצוע': הזיקה בין תרבות הקינה הנשית ובין דימוייהם החברתיים של זקנות (וזקנים) בימינו. מגמות, מה(2), 370-403.

Brawer Ben David, O. (2006). *Ranking deaths in Israeli society: Premature deaths and organ donation*. *Mortality*, 11(1), 79-98.

חומר לקריאה נוספת:
אמ"ל

הערכת הקורס - הרכב הציון הסופי :
מבחן מסכם בכתב/בחינה בעל פה 100 %
הרצאה 0 %
השתתפות 0 %
הגשת עבודה 0 %
הגשת תרגילים 0 %
הגשת דו"חות 0 %
פרויקט מחקר 0 %
בחנים 0 %
אחר 0 %

מידע נוסף / הערות:
באתר הקורס ב-moodle ניתן למצוא את הסילבוס, פריטי הקריאה, מצגות השיעורים כמו גם הודעות שוטפות ועדכונים.